

Gotowość dziecka do podjęcia nauki szkolnej

Opracowała: mgr Małgorzata Jabłońska – Szewców

W związku z dużym zainteresowaniem dzieckiem sześciolatkiem w szkole i jego gotowością do podjęcia nauki, warto zastanowić się czym jest owa gotowość i jak funkcjonuje w rzeczywistości szkolnej i przedszkolnej.

Gotowość szkolna (inaczej: dojrzałość szkolna) to zbiór cech i umiejętności dziecka, dzięki którym może ono zacząć naukę w szkole. Diagnoza powinna obejmować ocenę rozwoju emocjonalno-społecznego i fizycznego dziecka, jego umiejętności logicznego myślenia, jak również czytania i liczenia oraz umiejętności wymowy i komunikacji słownej. Poza tym sprawdza się pamięć, spostrzegawczość, percepcję wzrokową i słuchową dziecka.

Teoretycznie, zgodnie z zasadami organizacji systemu edukacji, dzieci urodzone w tym samym roku powinny być podobnie rozwinięte i posiadać podobne możliwości umysłowe. Ale to teoria, która tak naprawdę ma pomagać nauczycielom w nauce tego samego i w podobny sposób, wszystkich uczniów w jednej klasie szkolnej. Tymczasem w rzeczywistości w każdej grupie rówieśniczej są dzieci różniące się znacząco pod względem rozwoju umysłowego i jednocześnie nadal mieszczące się w normie. Szacuje się, że te różnice w rozwoju mogą wynosić nawet 4 lata. Oznacza to, że w grupie sześciolatków mogą być dzieci rozwinięte jak przeciętne cztero - pięciolatki i dzieci rozwinięte jak przeciętne dziewięciolatki. Obecnie odchodzi się od tzw. metrykalnego określania dojrzałości szkolnej dziecka i sprawdza się gotowość szkolną dziecka jeszcze w przedszkolu. Jej analiza ma zostać przeprowadzona względem wszystkich pięciolatków i sześciolatków.

Skalę oceny gotowości szkolnej przygotowują pedagodzy i psychologowie. Nie ma jednak jednego wzoru z punktacją, który obowiązywałby w każdym przedszkolu. Pedagodzy operują różnymi arkuszami i sposób przedstawienia ich wniosków też może się różnić. Czasem jest to bardzo szczegółowa i wielostronicowa analiza poszczególnych cech i umiejętności. Czasem - krótsze podsumowanie. Zawsze jednak ocena jest dokonywana według tych samych wytycznych i nauczyciele w każdym przedszkolu powinni obserwować i sprawdzać te same rzeczy.

Można sądzić, że dziecko dojrzało do pierwszej klasy, jeśli:

1. JEST GOTOWE DO NAUKI CZYTANIA, PISANIA I LICZENIA ORAZ POSZERZANIA WIEDZY czyli:

- wykonuje polecenia nauczyciela;
- skupia się na wykonywanym zadaniu i umie doprowadzić je do końca;
- umie odwzorowywać litery i cyfry oraz kreślić szlaczki;
- umie odwzorowywać przedmioty, które są w zasięgu jego wzroku, tzn. ma gotowość do przetwarzania wzrokowo-przestrzennego;
- umie liczyć, dodawać i odejmować w zakresie do 10 (posługując się przy tym palcami lub patyczkami);
- potrafi dzielić proste zdania na wyrazy, a wyrazy na sylaby i głoski;

- jest ciekawe świata i z zainteresowaniem poznaje nowe rzeczy. Lubi rozwiązywać zagadki i chętnie zadaje pytania;
- jest zainteresowane czytaniem, pisanem i liczeniem;
- potrafi wskazywać podobieństwa i różnice (świadczy o dobrej percepcji wzrokowej);
- potrafi porządkować przedmioty według określonych kategorii oraz dostrzegać prawidłowości i dopasowywać elementy (np. przy układaniu puzzli) (świadczy o myśleniu operacyjnym);
- zna na pamięć krótkie wierszyki i piosenki;
- wypowiada się płynnie i poprawnie, potrafi opowiedzieć zasłyszaną historię albo dokładnie omówić to, co widzi na obrazku;
- ma dobrą orientację przestrzenną - umie wskazać prawą i lewą stronę, wyznacza kierunki tj. w przód, tył i górę.

2. JEGO ROZWÓJ FIZYCZNY JEST PRAWIDŁOWY:

- ma dobrą koordynację ręka-oko (umie łapać piłkę czy rzucać do celu);
- jest sprawne manualnie, tzn. buduje z drobnych klocków i z dbałością lepi z plasteliny, zapina guziki i wiąże sznurowadła;
- prawidłowo trzyma kredki i umie posługiwać się nożyczkami;
- jest sprawne ruchowo (powtarza ćwiczenia gimnastyczne, chętnie uczestniczy w grach zespołowych) i podejmuje aktywności fizyczne wymagające większego wysiłku (np. bieganie na określone dystanse).

3. JEST WYSTARCZAJĄCO SAMODZIELNE:

- potrafi powiedzieć o swoich potrzebach;
- samo je, ubiera się i korzysta z toalety.

4. JEST DOBRZE ROZWINIĘTE EMOCJONALNIE I SPOŁECZNIE:

- przestrzega zasad panujących w danym miejscu i środowisku;
- potrafi nawiązywać kontakty z innymi dziećmi; pomaga innym oraz umie zachować się w różnych (także trudnych) sytuacjach np. udzielić kolegom pomocy czy przeprosić za złe zachowanie;
- potrafi nazwać swoje emocje;
- umie rozstać się z bliskimi na kilka godzin i nie wywołuje to w nim silnego stresu;
- nie reaguje agresją i silnym lękiem na trudne sytuacje;
- zwykle udaje mu się panować nad swoimi emocjami (oczywiście mogą zdarzyć mu się czasem jakieś wpadki).

Dziecko, które dojrzało do pierwszej klasy powinno mieć opanowane powyższe czynności, ale niekoniecznie wszystkie i na równie wysokim poziomie. Wystarczy jeśli radzi sobie dobrze z większością.

Poniżej przedstawiam literaturę dostępną w **głogowskiej Bibliotece Pedagogicznej w opracowaniu pani Agnieszki Skryckiej.**

DZIECKO SZEŚCIOLETNIE W SZKOLE

Bibliografia w wyborze

WYDAWNICTWA ZWARTE:

1. DUDZIŃSKA Irena : *Dziecko sześćioletnie uczy się czytać*. Wyd. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1986.
2. GRUSZCZYK-KOLCZYŃSKA Edyta, ZIELIŃSKA Ewa : *Dziecięca matematyka : metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych*. Wyd. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa cop. 2000.
3. KARCZEWSKA Joanna, KWAŚNIEWSKA Małgorzata (red.) : *Dziecko sześćioletnie w szkole*. Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce cop. 2009.
4. KOSYRA-CIEŚLAK Teresa : *Rozwijanie uzdolnień sześciolatków i dzieci w I etapie edukacyjnym* [W:] Kosyra-Cieślak Teresa : *Praca z uczniem zdolnym na lekcjach języka polskiego i zajęciach pozalekcyjnych*. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2013. S. 88-100
5. WALOSZEK Danuta : *Przygotowanie dzieci sześćoletnich do zadań szkolnych*. [Wyd. 2]. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 1993.
6. WASZKIEWICZ Elżbieta : *Pracuję z sześciolatkiem : poradnik dla nauczycieli i rodziców*. Wyd. 2 zm. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1996.
7. WIATROWSKA Leokadia, DMOCHOWSKA Halina : *Dziecko u progu szkoły : dojrzałość szkolna dzieci a ich gotowość do nauki*. Wyd. 2. Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2013.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

1. BIELSKA Beata : *Powitaj szkołę z uśmiechem*. „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane” R. 34 (56), nr 2 (2010/2011), s. 81-86
2. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Kiedy sześciolatek może być dobrym uczniem?* „Remedium” 2012, nr 10, s. 4-5
3. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Sześciolatek w szkole - zadania rodziny i szkoły. Cz. 2*. „Remedium” 2012, nr 12, s. 4-5
4. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Sześciolatek w szkole - zadania rodziny i szkoły. Cz. 1*. „Remedium” 2012, nr 11, s. 4-5
5. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, Urbańska Joanna : *Budowanie relacji sześciolatka z dorosłymi*. „Dyrektor Szkoły” 2012, nr 3, s. 52-55
6. DĄBEK Krystyna : *Sześciolatek w szkole*. „Życie Szkoły” 2011, nr 2, s. 5-10
7. GUMIŃSKA Małgorzata : *Wspomaganie rozwoju mowy dziecka*. „Życie Szkoły” 2010, nr 8, s. 18-24
8. JAGŁA Aleksandra : *Jak zachęcić sześciolatka do pisania i czytania*. „Życie Szkoły” 2012, nr 6, s. 36-38

9. JANISZEWSKA Bożena : *Sześciolatek na starcie - jaki jest i jak z nim pracować*. „Dyrektor Szkoły” 2013, nr 7, s. 17-20
10. MELON Alicja : *Sześciolatek na progu szkoły : alarm dla logopedów* . „Życie Szkoły” 2009, nr 6, s. 22-25
11. NADROWSKA Katarzyna : Jak wspomagać rozwój motoryczny dziecka sześciolatniego? „Życie Szkoły” 2011, nr 8, s. 48-56
12. RATAJCZYK Aleksandra : *Sześciolatek przychodzi do szkoły*. „Psychologia w Szkole” 2013, nr 4, s. 22-29
13. RĄCZYŃSKA Dorota, (rozm. przepr. Magdalena Bysyngier) : *Sześciolatki w pierwszej klasie*. „Życie Szkoły” 2010, nr 6, s. 58-61
14. RURA Grażyna : *(Roz)poznawanie (nie)nowych liter w klasie pierwszej*. „Życie Szkoły” 2009, nr 7, s. 23-29
15. SULISZ Seweryn : Zmiany w edukacji wczesnoszkolnej - wyzwaniem dla wychowania fizycznego. „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne” 2012, nr 3, s. 4-10
16. SZKOLAK Anna : *Scenariusz spotkania adaptacyjnego z dziećmi 6-letnimi objętymi obowiązkiem szkolnym i ich rodzicami*. „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane” R. 33 (55), nr 2 (2009/2010), s. 67-70
17. ŚLIWIŃSKA Anna : Zabawy integracyjne dla dzieci 6-, 7-letnich oraz ich rodziców. „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane” R. 33(55), nr 2 (2009/2010), s. 83-88

ARTYKUŁU DOSTĘPNE W WERSJI CYFROWEJ (dostępne na miejscu w czytelniku):

1. BIELSKA Beata : Będę uczniem : zabawy wspomagające rozwój dziecka sześciolatniego. „Bliżej Przedszkola” 2010, nr 10, s. 74-78
2. BIELSKA Beata : *Powitaj szkołę z uśmiechem*. „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane” R. 34 (56), nr 2 (2010/2011), s. 81-86
3. BRONK Dorota : *Skuteczność Metody Dobrego Startu*. „Dysleksja” 2010, nr 3, s. 26-30
4. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Kiedy sześciolatek może być dobrym uczniem?* „Remedium” 2012, nr 10, s. 4-5
5. CHWASTNIEWSKA Danuta : *Zanim dziecko zacznie pisać : zabawy z literami metodą 101 kroków*. „Bliżej Przedszkola” 2012, nr 4, s. 56-[58]
6. DĄBEK Krystyna : *Sześciolatek w szkole*. „Życie Szkoły” 2011, nr 2, s. 5-10
7. DENST-SADURA Aleksandra : *Dobry początek edukacji* . „Głos Nauczycielski” 2012, nr 44, s. 16
8. FLOREK Anna : *Sześciolatek w szkole wyzwaniem dla dyrektora*. „Trendy (czasopismo elektroniczne)” 2012, nr 1, s. 30-33
9. GUMIŃSKA Małgorzata : *Wspomaganie rozwoju mowy dziecka*. „Życie Szkoły” 2010, nr 8, s. 18-24

10. JAGŁA Aleksandra : *Jak zachęcić sześciolatka do pisania i czytania*. „Życie Szkoły” 2012, nr 6, s. 36-38
11. KOBUS Maria, RADWIŁOWICZ Ryszard : *Już w edukacji przedszkolnej trzeba świadomie formułować zadania (propozycja metodyczna)*. „Nauczyciel i Szkoła”. - 2012, nr 1, s. [167]-176
12. KRYSA Wiesława : *Jak wykorzystać naturalną ciekawość małego dziecka w szkole?* „Trendy (czasopismo elektroniczne)” 2012, nr 1, s. 18-22
13. KWIATKOWSKA-GÓRALCZYK Małgorzata : *Kto powinien uczyć dzieci sześciolatnie w klasie pierwszej?* „Problemy Wczesnej Edukacji” 2009, nr specjalny, s. [116]-118
14. LISOWSKA Jolanta : *Jaka świetlica dla sześciolatków?* „Meritum” 2012, nr 1, dod. „Oświata Mazowiecka” 2012, nr 1, s. 19-21
15. ŁYSEK Jan : *Sześciolatek w szkole*. „Nauczyciel i Szkoła” 2012, nr 2, s. [43]-55
16. MRÓZ Anita : *Fakty i mity o sześciolatkach w szkole. Cz. 1.* „Blżej Przedszkola” 2011, nr 3, s. 22-[25]
17. MRÓZ Anita : *Fakty i mity o sześciolatkach w szkole. Cz. 2.* „Blżej Przedszkola” 2011, nr 4, s. 24-27
18. MRÓZ Anita : *Sześciolatki chcą się bawić... w szkołę*. „Blżej Przedszkola” 2010, nr 4, s. 44-48, 50-51
19. NADROWSKA Katarzyna : *Jak wspomagać rozwój motoryczny dziecka sześciolatniego?* „Życie Szkoły” 2011, nr 8, s. 48-56
20. NECKAR-ILNICKA Teresa : *Dylematy roli i obowiązków nauczyciela w kontekście edukacji małego dziecka*. „Problemy Wczesnej Edukacji” 2009, nr specjalny, s. [125]-130
21. REY Małgorzata : *Szkoła dla sześciolatka – świat tajemnic, emocji i odkryć*. „Trendy (czasopismo elektroniczne)” 2012, nr 1, s. 23-29
22. SKRZYPCZAK Urszula : *Sześciolatki i siedmiolatki w jednej klasie – jak wspierać nauczycieli*. „Trendy (czasopismo elektroniczne)” 2012, nr 1, s. 57-63
23. STRADOWSKA Anna : *Sześciolatki u bram*. „Sedno” 2011, nr 8, s. 8-10
24. SULISZ Seweryn : *Zmiany w edukacji wczesnoszkolnej - wyzwaniem dla wychowania fizycznego*. „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne” 2012, nr 3, s. 4-10
25. SZKOLAK Anna : *Scenariusz spotkania adaptacyjnego z dziećmi 6-letnimi objętymi obowiązkiem szkolnym i ich rodzicami*. „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane” R. 33 (55), nr 2 (2009/2010), s. 67-70
26. TREPKOWSKA Agnieszka : *Najmłodsi uczniowie - refleksje nauczycieli*. „Przed Szkołą” 2011, nr 4, s. 4-[9]

GOTOWOŚĆ/DOJRZAŁOŚĆ SZKOLNA SZEŚCIOŁATKÓW

Bibliografia w wyborze

WYDAWNICTWA ZWARTE:

1. BREJNAK Wojciech : *Czy Twój przedszkolak dojrzał do nauki?* Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa cop. 2006.
2. CZECH Ewa : *Diagnoza wstępna dziecka rozpoczynającego naukę w klasie I : materiały dla nauczyciela.* Wydawnictwo "Edukacja Polska", Warszawa cop. 2009.
3. DEREWLANA Hanna, WOSIŃSKA Beata : *Badanie gotowości szkolnej: materiały dla nauczyciela.* Wyd. 3. Nowa Era, Warszawa 2012.
4. GODDARD Sally : *Jak ocenić dojrzałość dziecka do nauki? Rozwojowe Testy Przesiewowe INPP oraz Program Ćwiczeń Integrujących INPP dla szkół.* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
5. GRUSZCZYK-KOLCZYŃSKA Edyta, ZIELIŃSKA Ewa : *Nauczycielska diagnoza gotowości do podjęcia nauki szkolnej : jak prowadzić obserwację dzieci, interpretować wyniki i formułować wnioski.* Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, Kraków 2011.
6. KARCZEWSKA Joanna, KWAŚNIEWSKA Małgorzata : *Dziecko sześciolatnie w szkole :praca zbiorowa.* Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce cop. 2009.
7. MAREK Elżbieta, NADROWSKA Katarzyna : *Diagnoza gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej :przewodnik metodyczny.* Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2010.
8. MEINDERS-LÜCKING Frauke, LOY Susanne : *Czy moje dziecko osiągnęło dojrzałość szkolną?* Wydawnictwo Jedność, Kielce cop. 2009.
9. NADOLNA Beata : *Przygotowanie przedszkolaka do szkoły.* Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań cop. 2009.
10. OELSZLAEGER Beata : *Gotowość szkolna dzieci sześciolatków a ich rzeczywiste funkcjonowanie w klasie pierwszej* [W:] Karpińska Anna, Wróblewska Walentyna (red.) : *Kierunki rozwoju dydaktyki w dialogu i perspektywie.* Difin, Warszawa cop. 2011. S. 133-144
11. ROKICIŃSKA Iwona : *Diagnoza dziecka rozpoczynającego naukę w klasie pierwszej :kwestionariusz zgodny z nową podstawą programową.* Harmonia, Gdańsk 2010.
12. ROKICIŃSKA Iwona : *Kwestionariusz diagnozy dziecka :rozpoczynającego naukę w klasie pierwszej.* Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2007.
13. TRYZNO Ewa : *Diagnoza edukacyjna dzieci 6-, 7- letnich rozpoczynających naukę : (wersja po badaniach pilotażowych).* Wyd. 3. Wydawnictwo Harmonia, Warszawa 2008.
14. WATOŁA Anna : *Komputerowe wspomaganie procesu kształtowania gotowości szkolnej dzieci sześciolatków.* Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007.

15. WIATROWSKA Leokadia, DMOCHOWSKA Halina : *Dziecko u progu szkoły : dojrzałość szkolna dzieci a ich gotowość do nauki*. Wyd. 2. Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2013
16. WILGOCKA-OKOŃ Barbara : *Gotowość szkolna dzieci sześciolatków*. "Żak", Warszawa 2003.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. BĄBKA Jarosław : *Sześciolatek w szkole - szanse i zagrożenia*. „Dyrektor Szkoły” 2000, nr 10, s. 24-27
2. BREJNAK Wojciech : *O dojrzewaniu do dojrzałości szkolnej*. „Życie Szkoły” 2009, nr 8, s. 46-51
3. BREJNAK Wojciech : *Sześciolatki a nauka szkolna*. [Cz. 1]. „Życie Szkoły” 2009, nr 9, s. 48-52
4. BREJNAK Wojciech : *Sześciolatki a nauka szkolna*. [Cz. 2]. „Życie Szkoły” 2009, nr 10, s. 52-56
5. BREJNAK Wojciech : *Wybrane problemy dojrzałości szkolnej*. „Życie Szkoły” 2009, nr 5, s. 46-51
6. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Kiedy sześciolatek może być dobrym uczniem?* „Remedium” 2012, nr 10, s. 4-5
7. DĄBEK Krystyna: *Sześciolatek w szkole*. „Życie Szkoły” 2011, nr 2, s. 5-10
8. FLANZ Jolanta : *Wiedza i oczekiwania dzieci sześciolatków wobec szkoły*. „Wychowanie na Co Dzień” 2007, nr 3, s. 8-10
9. FRĄCZAK Irena : *Zanim dziecko pójdzie do szkoły*. „Edukacja i Dialog” 2003, nr 7, s. 23-25
10. GODLEWSKA Aleksandra : *Sześciolatki na start*. „Życie Szkoły” 2011, nr 8, s. 62-[64]
11. JAGŁA Aleksandra : *Gotowość szkolna sześciolatka*. „Życie Szkoły” 2013, nr 7, s. 4-6
12. JANISZAK Emilia, GRZYWACZ Regina : *Sześciolatek w szkole - szanse i zagrożenia*. „Wychowanie w Przedszkolu” 2000, nr 9, s.527-532
13. JANISZEWSKA Bożena : *Sześciolatek na starcie - jaki jest i jak z nim pracować*. „Dyrektor Szkoły” 2013, nr 7, s. 17-20
14. JANISZEWSKA Bożena : *Sześciolatek na starcie*. Cz. 2. „Dyrektor Szkoły” 2013, nr 8, s. 19-21
15. KOWALCZEWSKA-GRABOWSKA Katarzyna, RZYMELKA-FRĄCKIEWICZ Agata : *Sześciolatki do szkoły!* „Wychowanie na Co Dzień” 2009, nr 9, s. 3-8
16. KOZAK Aleksandra : *Dojrzałość szkolna*. „Wychowawca” 2008, nr 7/8, s. 14-15
17. KOŹNIEWSKA Elżbieta : *Badanie gotowości szkolnej sześciolatków*. „Wychowanie w Przedszkolu” 2007, nr 3, s. 11-15

18. MOCZULSKA Weronika : *Sześciolatek - do szkoły!* „Edukacja i Dialog” 2006, nr 3, s. 8-11
19. NAGRODZKA Alicja, PIENIĘŻNA Ewa : *Diagnozowanie sześciolatek*. „Edukacja i Dialog” 2006, nr 3, s. 12-15
20. PIETKIEWICZ Barbara : *Fajni sześciolatki : sześciolatki mają iść do szkoły : jak są do tego przygotowane? : jakiej przyszłości chcieliby dla nich rodzice?* Polityka . - 2008, nr 16, s. 94-95
21. SKOWROŃSKA Aleksandra : *Dojrzałość emocjonalna dzieci sześciolatków do podjęcia nauki*. „Życie Szkoły” 2009, nr 7, s. 13-18
22. SZUMILAS Ewa Małgorzata : *Zdrowie i rozwój polskich sześciolatek*. „Wychowanie w Przedszkolu” 2008, nr 6, s. 5-13
23. WOJCIECHOWSKA Leokadia : *Skuteczna reforma?* „Wychowawca” 2009, nr 2, s. 12
24. WRÓBEL Zofia : *Szkoła w oczach dziecka sześciolatka*. „Wychowanie w Przedszkolu” 2004, nr 1, s. 44-46

ARTYKUŁY DOSTĘPNE W WERSJI CYFROWEJ (dostępne na miejscu w czytelniku):

1. BAŁACHOWICZ Józefa, ĆWIKŁA Edyta, STASIEŁO Barbara : *Sześciolatki w świecie pisma - (nie)łatwe czytanie i pisanie*. „Bliżej Przedszkola” 2012, nr 6, s. 16-19
2. BREJNAK Wojciech : *O dojrzewaniu do dojrzałości szkolnej*. „Życie Szkoły” 2009, nr 8, s. 46-51
3. BREJNAK Wojciech : *Sześciolatki a nauka szkolna. [Cz. 1]*. „Życie Szkoły” 2009, nr 9, s. 48-52
4. BREJNAK Wojciech : *Wybrane problemy dojrzałości szkolnej*. „Życie Szkoły” 2009, nr 5, s. 46-51
5. BRZEZIŃSKA Anna Izabela [i in.] : *Samoświadomość gotowości szkolnej sześciolatka*. „Przed Szkołą” 2012, [nr] 2, s. 10-12, 14
6. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, SZYMAŃSKA Dominika : *Kiedy sześciolatek może być dobrym uczniem?* „Remedium” 2012, nr 10, s. 4-5
7. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, URBANŃSKA Joanna : *Budowanie relacji sześciolatka z dorosłymi*. „Dyrektor Szkoły” 2012, nr 3, s. 52-55
8. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, URBANŃSKA Joanna : *Budowanie relacji sześciolatka z rówieśnikami*. „Przed Szkołą” 2012, [nr] 1, s. 6-10
9. BRZEZIŃSKA Anna Izabela, URBANŃSKA Joanna : *Umysł sześciolatka*. „Przed Szkołą” 2011, nr 4, s. 9-12,14
10. DĄBEK Krystyna: *Sześciolatek w szkole*. „Życie Szkoły” 2011, nr 2, s. 5-10
11. DZIEWIECKI Marek: *Sześciolatek w szkole : czyli ideologia zamiast realizmu*. „Bliżej Przedszkola” 2010, nr 7/8, s. 38-39

12. JANISZEWSKA Bożena : *Co z tą dojrzałością szkolną? : problemy związane ze zmianami w organizacji edukacji wczesnoszkolnej*. „Meritum” 2009, nr 1, s. 33-37
13. KISIEL Renata : *Miejsce sześciolatka*. „Przegląd Oświatowy” 2009, nr 2, s. 5-6
14. KORZENIEWSKA Ilona : *Zerówka szkolna - początek czy koniec?* „Blżej Przedszkola” 2009, nr 9, s. 30-31
15. LIBERSKA Hanna, MATUSZEWSKA Mirosława : *Czy zabieramy dzieciństwo sześciolatkom?* „Psychologia w Szkole” 2011, nr 4, s. 97-105
16. MAŃKOWSKA Izabela, ROŻYŃSKA Małgorzata : *Ocena rodzicielska poziomu przygotowania sześciolatka do szkoły*. „Dysleksja” 2012, nr 1, s. 18-20
17. MĄDROWSKA Wiesława : *Informacja o gotowości szkolnej dziecka*. „Doradca Dyrektora Przedszkola” 2012, nr 31, s. 20-21
18. MOCZULSKA Weronika : *Sześciolatek - do szkoły!* „Edukacja i Dialog” 2006, nr 3, s. 8-11
19. MRÓZ Anita : *Fakty i mity o sześciolatkach w szkole*. Cz. 2. „Blżej Przedszkola” 2011, nr 4, s. 24-27
20. MRÓZ Anita : *Sześciolatki chcą się bawić... w szkole*. „Blżej Przedszkola” 2010, nr 4, s. 44-48, 50-51
21. NAGRODZKA Alicja, PIENIĘŻNA Ewa : *Diagnozowanie sześciolatków*. „Edukacja i Dialog” 2006, nr 3, s. 12-15
22. PLESKOT Mirosława, NERWIŃSKA Elżbieta : *Gotowość do podjęcia nauki w szkole*. „Meritum” 2009, nr 1, s. 38-40
23. SKOWROŃSKA Aleksandra : *Dojrzałość emocjonalna dzieci sześciolatków do podjęcia nauki*. „Życie Szkoły” 2009, nr 7, s. 13-18
24. STRÓŻYŃSKI Klemens : *Studium przypadku w służbie diagnozy sześciolatka*. „Dyrektor Szkoły” 2011, nr 9, s. 56-58, 60
25. WOJCIECHOWSKA Leokadia : *Skuteczna reforma?* „Wychowawca” 2009, nr 2, s. 12
26. ZIEMBA Krzysztof : *Co warto wiedzieć, a o czym warto przypomnieć? : w związku z wczesnoszkolną edukacją "sześciolatków"*. „Lider” 2010, nr 3, s. 25-26

Oprac. **Agnieszka Skrycka**